

ATODLEN 5

Rheoliadau 5(2), 7(2) ac 8(2)

Personau esempt

1.—(1) Person (“P”)—

- (a) sy’n aelod o genhadaeth ddiplomyddol yn y Deyrnas Unedig;
- (b) sy’n aelod o swyddfa gonsylaidd yn y Deyrnas Unedig;
- (c) sy’n swyddog neu’n was i sefydliad rhyngwladol;
- (d) a gyflogir gan sefydliad rhyngwladol fel arbenigwr neu ar genhadaeth;
- (e) sy’n gynrychiolydd i sefydliad rhyngwladol;
- (f) a ddisgrifir ym mharagraff (a) neu (b) sy’n pasio drwy’r Deyrnas Unedig i gychwyn ei swyddogaethau neu barhau â hwy ar genhadaeth ddiplomyddol neu mewn swyddfa gonsylaidd mewn gwlad neu diriogaeth arall, neu i ddychwelyd i wlad ei genedligrwydd;
- (g) sy’n gynrychiolydd i wlad dramor neu diriogaeth dramor sy’n teithio i’r Deyrnas Unedig i gynnal busnes swyddogol gyda’r Deyrnas Unedig;
- (h) sy’n gynrychiolydd i lywodraeth tiriogaeth dramor Brydeinig;
- (i) sy’n gludydd diplomyddol neu’n gludydd consylaidd;
- (j) sy’n aelod o’r teulu sy’n ffurfio rhan o aelwyd person sy’n dod o fewn unrhyw un neu ragor o baragraffau (a) i (i).

(2) Yr amodau y cyfeirir atynt yn rheoliad 8(2)(b) (personau nad yw rheoliad 8 yn gymwys iddynt) yw—

- (a) bod pennaeth perthnasol y genhadaeth, y swyddfa gonsylaidd, y sefydliad rhyngwladol, neu’r swyddfa sy’n cynrychioli tiriogaeth dramor yn y Deyrnas Unedig neu Lywodraethwr i diriogaeth dramor Brydeinig (yn ôl y digwydd), neu berson sy’n gweithredu ar ei awdurdod, yn cadarnhau yn ysgrifenedig i’r Swyddfa Dramor, y Gymanwlad a Datblygu—
 - (i) ei bod yn ofynnol i P ymgymryd â gwaith sy’n hanfodol i weithrediad y genhadaeth, y swyddfa gonsylaidd, y sefydliad rhyngwladol, neu’r swyddfa, neu ymgymryd â gwaith sy’n hanfodol i’r wlad dramor a gynrychiolir gan y genhadaeth neu’r swyddfa gonsylaidd, y diriogaeth dramor a gynrychiolir gan y swyddfa neu’r diriogaeth dramor Brydeinig, a
 - (ii) na ellir ymgymryd â’r gwaith hwnnw tra bo P yn cydymffurfio â rheoliad 8, a
- (b) cyn i P gyrraedd y Deyrnas Unedig, fod y Swyddfa Dramor, y Gymanwlad a Datblygu—
 - (i) wedi cadarnhau yn ysgrifenedig i’r person sy’n rhoi’r cadarnhad y cyfeirir ato ym mharagraff (a) ei fod wedi cael y cadarnhad hwnnw, a
 - (ii) pan fo P yn gynrychiolydd i wlad dramor neu diriogaeth dramor, wedi cadarnhau yn ysgrifenedig wedyn i’r person sy’n rhoi’r cadarnhad y cyfeirir ato ym mharagraff (a) fod P yn teithio i’r Deyrnas Unedig i gynnal busnes swyddogol gyda’r Deyrnas Unedig ac nad yw’n ofynnol iddo gydymffurfio â rheoliad 8.

(3) At ddiben y paragraff hwn—

- (a) ystyr “cludydd consylaidd” yw person sydd wedi cael dogfen swyddogol gan y Wladwriaeth y mae’n gweithredu ar ei rhan sy’n cadarnhau ei statws fel cludydd consylaidd yn unol ag Erthygl 35(5) o Gonfensiwn Fienna ar Gysylltiadau Consylaidd 1963;
- (b) ystyr “swyddfa gonsylaidd” yw unrhyw gonsyliaeth gyffredinol, consyliaeth, is-gonsyliaeth neu asiantaeth gonsylaidd;

- (c) ystyr “cludydd diplomyddol” yw person sydd wedi cael dogfen swyddogol gan y Wladwriaeth y mae’n gweithredu ar ei rhan sy’n cadarnhau ei statws fel cludydd diplomyddol yn unol ag Erthygl 27(5) o Gonfensiwn Fienna ar Gysylltiadau Diplomyddol 1961;
- (d) ystyr “sefydliad rhyngwladol” yw sefydliad rhyngwladol y rhoddwyd breintiau a breinryddidau iddo yn y Deyrnas Unedig;
- (e) ystyr “aelod o swyddfa gonsylaidd” yw swyddog consylaidd, cyflogai consylaidd ac aelod o staff y gwasanaeth fel y diffinnir “consular officer”, “consular employee” a “member of the service staff” yn Atodlen 1 i Ddeddf Cysylltiadau Consylaidd 1968(1), ac mae i “pennaeth swyddfa gonsylaidd” yr ystyr a roddir i “head of consular post” yn yr Atodlen honno;
- (f) ystyr “aelod o genhadaeth ddiplomyddol” yw pennaeth y genhadaeth, aelodau o’r staff diplomyddol, aelodau o’r staff gweinyddol a thechnegol ac aelodau o staff y gwasanaeth fel y diffinnir “head of the mission”, “members of the diplomatic staff”, “members of the administrative and technical staff” a “members of the service staff” yn Atodlen 1 i Ddeddf Breintiau Diplomyddol 1964(2).

(4) Nid yw’r paragraff hwn yn rhagfarnu unrhyw freinryddid rhag awdurdodaeth neu anhydoredd a roddir i unrhyw berson a ddisgrifir yn is-baragraff (1) o dan gyfraith Cymru a Lloegr ar wahân i’r Rheoliadau hyn.

2.—(1) Gwas i’r goron neu gontractwr llywodraeth—

- (a) y mae’n ofynnol iddo ymgymryd â gwaith llywodraeth hanfodol sy’n gysylltiedig â ffin y Deyrnas Unedig yn y Deyrnas Unedig o fewn 10 niwrnod ar ôl cyrraedd y Deyrnas Unedig, neu
- (b) sy’n ymgymryd â gwaith llywodraeth hanfodol sy’n gysylltiedig â ffin y Deyrnas Unedig y tu allan i’r Deyrnas Unedig ond—
 - (i) ei bod yn ofynnol iddo ddychwelyd i’r Deyrnas Unedig dros dro, a
 - (ii) y bydd wedyn yn ymadael er mwyn ymgymryd â gwaith llywodraeth hanfodol sy’n gysylltiedig â ffin y Deyrnas Unedig y tu allan i’r Deyrnas Unedig.

(2) At ddibenion is-baragraff (1) a pharagraff 3, ystyr “gwaith llywodraeth hanfodol” yw gwaith sydd wedi ei ddynodi felly gan yr Adran berthnasol neu’r cyflogwr perthnasol.

3.—(1) Person sy’n was i’r goron, yn gontractwr llywodraeth neu’n aelod o lu ar ymweliad—

- (a) y mae’n ofynnol iddo ymgymryd â gwaith sy’n angenrheidiol er mwyn i weithgareddau amddiffyn hanfodol gael eu cyflawni,
- (b) sydd wedi teithio o rywle o fewn yr ardal deithio gyffredin ar lestr neu gerbyd awyr a weithredir gan luoedd arfog Ei Mawrhydi, neu sy’n eu cefnogi, neu a weithredir gan lu ar ymweliad, neu sy’n ei gefnogi, ac nad yw’r llestr honno neu’r cerbyd awyr hwnnw wedi derbyn unrhyw bersonau, wedi docio mewn unrhyw borthladd nac wedi glanio mewn unrhyw fan y tu allan i’r ardal deithio gyffredin, neu
- (c) sydd wedi ymgymryd â chyfnod parhaus o 10 niwrnod o leiaf, yn union cyn iddo gyrraedd, ar lestr a weithredir gan Wasanaeth Llyngesol Ei Mawrhydi, neu sy’n ei gefnogi, neu a weithredir gan lu ar ymweliad, neu sy’n ei gefnogi, ac nad yw’r llestr honno wedi derbyn unrhyw bersonau nac wedi docio mewn unrhyw borthladd y tu allan i’r ardal deithio gyffredin yn ystod y cyfnod hwnnw.

(2) At ddibenion is-baragraff (1)—

(1) 1968 p. 18. Mae diwygiadau ond nid yw’r un ohonynt yn berthnasol.
 (2) 1964 p. 81. Mae diwygiadau ond nid yw’r un ohonynt yn berthnasol.

- (a) mae i “amddiffyn” yr ystyr a roddir i “defence” yn adran 2(4) o Ddeddf Cyfrinachau Swyddogol 1989;
 - (b) ystyr “llu ar ymweliad” yw unrhyw gorfflu, criw neu adran o luoedd gwlad, sy’n gorfflu, yn griw neu’n adran sy’n bresennol am y tro yn y Deyrnas Unedig (gan gynnwys dyfroedd tiriogaethol y Deyrnas Unedig), ar wahoddiad Llywodraeth Ei Mawrhydi yn y Deyrnas Unedig.
4. Swyddog i Lywodraeth dramor y mae’n ofynnol iddo deithio i’r Deyrnas Unedig i ymgymryd â dyletswyddau diogelwch ffin hanfodol, neu gcontractwr sy’n cefnogi’r dyletswyddau diogelwch ffin hanfodol hyn yn uniongyrchol—
- (a) pan fo’r swyddog neu’r contractwr yn meddu ar hysbysiad ysgrifenedig a lofnodwyd gan aelod uwch o’r Llywodraeth dramor sy’n cadarnhau ei bod yn ofynnol iddo ymgymryd â dyletswyddau diogelwch ffin hanfodol yn y Deyrnas Unedig o fewn 10 niwrnod ar ôl cyrraedd ac na ellir ymgymryd â’r gwaith hwnnw tra bo’r person yn cydymffurfio â rheoliadau 6, 7 ac 8, neu
 - (b) pan fo lleoliad y swyddog neu’r contractwr yn unol â chytundeb dwyochrog neu amlochrog sefydlog â Llywodraeth Ei Mawrhydi ar weithredu rheolaethau ffin yn y Deyrnas Unedig.
5. Person sydd, ar ôl cyrraedd y Deyrnas Unedig, yn pasio drwodd i wlad neu diriogaeth arall heb ddod i mewn i’r Deyrnas Unedig.
6. Gweithiwr cludiant ffyrdd.
- 7.—(1) Gweithiwr cludiant teithwyr ffyrdd.
- (2) At ddibenion y paragraff hwn—
- (a) ystyr “gweithiwr cludiant teithwyr ffyrdd” yw—
 - (i) gyrrwr cerbyd gwasanaeth cyhoeddus, neu
 - (ii) person a gyflogir gan ddeiliad trwydded Gymunedol a ddyroddwyd o dan Erthygl 4 o Reoliad (EC) Rhif 1073/2009 Senedd Ewrop a’r Cyngor, ac sy’n gweithredu yng nghwrs ei gyflogaeth;
 - (b) mae i “cerbyd gwasanaeth cyhoeddus” yr ystyr a roddir i “public service vehicle” yn adran 1 o Ddeddf Cerbydau Cyhoeddus i Deithwyr 1981(3).
- 8.—(1) Meistri a morwyr, fel y diffinnir “master” a “seaman” yn adran 313(1) o Ddeddf Llongau Masnach 1995(4), pan fônt wedi teithio i’r Deyrnas Unedig yng nghwrs eu gwaith neu wedi eu dychwelyd i’r Deyrnas Unedig yn unol â Chonfensiwn Llafur Morwrol 2006 neu Gonfensiwn Gwaith mewn Pysgota 2007.
- (2) At ddibenion is-baragraff (1)—
- (a) ystyr “Confensiwn Llafur Morwrol 2006” yw’r Confensiwn a fabwysiadwyd ar 23 Chwefror 2006 gan Gynhadledd Gyffredinol y Sefydliad Llafur Rhyngwladol(5);
 - (b) ystyr “Confensiwn Gwaith mewn Pysgota 2007” yw’r Confensiwn a fabwysiadwyd yng Ngenefa ar 14 Mehefin 2007 gan y Sefydliad Llafur Rhyngwladol(6).
9. Peilot, fel y diffinnir “pilot” ym mharagraff 22(1) o Atodlen 3A i Ddeddf Llongau Masnach 1995(7), pan fo’r peilot wedi teithio i’r Deyrnas Unedig yng nghwrs ei waith neu wedi ei dychwelyd i’r Deyrnas Unedig.

(3) 1981 p. 14. Diwygiwyd adran 1 gan adran 139(3) o Ddeddf Trafnidiaeth 1985 (p. 67).

(4) 1995 p. 21. Mae diwygiadau i adran 313(1) ond nid yw’r un ohonynt yn berthnasol.

(5) Gorch. 7049. ISBN 978 010 1889 766.

(6) Gorch. 7375.

(7) Mewnodoswyd Atodlen 3A gan Atodlen 1 i Ddeddf Diogelwch Morol 2003 (p. 16).

10. Arolygydd, neu syrfêwr llongau, a benodwyd o dan adran 256 o Ddeddf Llongau Masnach 1995 neu gan lywodraeth meddiant Prydeinig perthnasol fel y diffinnir “relevant British possession” yn adran 313(1) o’r Ddeddf honno, pan fo wedi teithio i’r Deyrnas Unedig yng nghwrs ei waith.

11.—(1) Aelod o griw cerbyd awyr pan fo wedi teithio i’r Deyrnas Unedig yng nghwrs ei waith neu y mae’n ofynnol iddo deithio i’r Deyrnas Unedig fel arall at ddibenion gwaith.

(2) At ddibenion y paragraff hwn—

(a) ystyr “aelod o griw cerbyd awyr” yw person—

- (i) sy’n gweithredu fel peilot, llywiwr hedfan, peiriannydd hedfan neu weithredwr radioteleffoni hedfan y cerbyd awyr,
- (ii) sy’n cael ei gludo ar y dec hedfan ac yn cael ei benodi gan weithredwr y cerbyd awyr i roi neu i oruchwylio’r hyfforddiant, y profiad, yr ymarfer a’r profion cyfnodol sy’n ofynnol ar gyfer y criw hedfan o dan erthygl 114(2) o Orchymyn Llywio Awyr 2016(8), neu
- (iii) sy’n cael ei gludo ar yr hediad at ddiben cyflawni dyletswyddau sydd i’w haseinio gan y gweithredwr neu’r peilot sydd â rheolaeth o’r cerbyd awyr er budd diogelwch teithwyr neu’r cerbyd awyr;

(b) mae teithio at ddibenion gwaith yn cynnwys, yn benodol—

- (i) pan fo’r aelod o griw cerbyd awyr yn preswyllo y tu allan i’r Deyrnas Unedig, teithio i’r Deyrnas Unedig i weithio ar gerbyd awyr sy’n ymadael â’r Deyrnas Unedig;
- (ii) teithio i fynychu hyfforddiant sy’n gysylltiedig â gwaith yn y Deyrnas Unedig;
- (iii) dychwelyd i’r Deyrnas Unedig yn dilyn hyfforddiant sy’n gysylltiedig â gwaith y tu allan i’r Deyrnas Unedig.

12. Arolygwr hedfan sifil, fel y diffinnir “civil aviation inspector” yn Atodiad 9 i’r Confensiwn ar Hedfan Sifil Rhyngwladol a lofnodwyd yn Chicago ar 7 Rhagfyr 1944(9), pan fo’r arolygwr wedi teithio i’r Deyrnas Unedig wrth ymgymryd â dyletswyddau arolygu.

13.—(1) Unrhyw berson y mae’r Adran berthnasol wedi ardstio ei fod yn bodloni’r disgrifiadau ym mharagraff (a), (b) neu (c)—

- (a) gwas i’r goron neu contractwr llywodraeth y mae’n ofynnol iddo ymgymryd â phlisma hanfodol neu waith llywodraeth hanfodol yn y Deyrnas Unedig;
- (b) person sy’n dychwelyd o gynnal busnes hanfodol y wladwriaeth y tu allan i’r Deyrnas Unedig;
- (c) person sy’n dychwelyd i’r Deyrnas Unedig pan fo hyn yn angenrheidiol er mwyn hwyluso gweithrediad cenhadaeth ddiplomyddol neu swyddfa gonsylaidd Ei Mawrhydi neu benodiad milwrol neu swyddogol arall ar ran Ei Mawrhydi.

(2) At ddibenion is-baragraff (1)—

- (a) ystyr “swyddfa gonsylaidd” yw unrhyw gonsyliaeth gyffredinol, consyliaeth, is-gonsyliaeth neu asiantaeth gonsylaidd;
- (b) ystyr “gwaith llywodraeth hanfodol” yw gwaith sydd wedi ei ddynodi felly gan Weinidogion Cymru neu’r Adran berthnasol, ac mae’n cynnwys, yn benodol, waith sy’n gysylltiedig â diogelwch gwladol, gwaith yr Asiantaeth Troseddu Cenedlaethol yn unol â’i swyddogaethau statudol, a gwaith sy’n gysylltiedig â mewnfudo, clefyd y coronafeirws

(8) [O.S. 2016/765](#). Mae diwygiadau i Atodlen 1 ond nid yw’r un ohonynt yn berthnasol.

(9) Argraffiad diweddaraf Atodiad 9, a gyhoeddir gan y Sefydliad Hedfan Sifil Rhyngwladol, yw’r 15fed argraffiad, a oedd yn gwmys o 23 Chwefror 2018 (ISBN 978-92-9258-301-9).

neu unrhyw ymateb argyfwng arall, ond nid yw'n cynnwys gwaith o'r disgrifiad ym mharagraff 2(1);

- (c) ystyr "plismona hanfodol" yw gweithgarwch sydd wedi ei ddynodi felly ar ran y prif swyddog neu'r prif gwnstabl perthnasol;
- (d) ystyr "busnes hanfodol y wladwriaeth" yw gweithgarwch sydd wedi ei ddynodi'n hanfodol i'r Deyrnas Unedig neu Lywodraeth Ei Mawrhydi gan yr Adran berthnasol, ac mae'n cynnwys, yn benodol, drafodaethau dwyochrog neu amlochrog â gwladwriaeth arall neu sefydliad rhyngwladol arall ac ymweliadau â gwladwriaeth arall ar ran y Deyrnas Unedig neu Lywodraeth Ei Mawrhydi.

14.—(1) Person sy'n dychwelyd o ymgymryd â gwaith hanfodol neu waith brys y tu allan i'r Deyrnas Unedig, sydd wedi ei ardystio gan yr Adran berthnasol yn angenrheidiol i hwyluso gwaith llywodraeth hanfodol neu fusnes hanfodol y wladwriaeth.

(2) At ddibenion is-baragraff (1), mae i "gwaith llywodraeth hanfodol" a "busnes hanfodol y wladwriaeth" yr un ystyr ag ym mharagraff 13.

15. Person a ddynodir gan y Gweinidog perthnasol o dan adran 5(3) o Ddeddf Dychwelyd Carcharorion i'w Gwlad eu Hunain 1984⁽¹⁰⁾.

16. Person sy'n gyfrifol am hebrwng person a geisir i'w estraddodi yn unol â gwarant a ddyroddwyd o dan Ran 3 o Ddeddf Estraddodi 2003⁽¹¹⁾, neu berson a geisir i'w estraddodi yn unol ag unrhyw drefniadau estraddodi eraill.

17. Cynrychiolydd i unrhyw diriogaeth sy'n teithio i'r Deyrnas Unedig er mwyn cymryd i'r ddalfa berson y gorchmynnwyd ei ildio yn unol ag unrhyw ddarpariaeth yn Neddf Estraddodi 2003.

18.—(1) Person sydd wedi teithio i'r Deyrnas Unedig at ddiben cludo deunydd a ffurfir o gelloedd dynol neu waed, neu sy'n cynnwys hynny, ac sydd i'w ddefnyddio er mwyn darparu gwasanaeth iechyd gan ddarparwr gwasanaethau iechyd.

(2) At ddibenion is-baragraff (1)—

- (a) mae "gwaed" yn cynnwys cydrannau gwaed;
- (b) ystyr "gwasanaeth iechyd" yw gwasanaeth a ddarperir ar gyfer y canlynol neu mewn cysylltiad â'r canlynol—
 - (i) atal salwch, gwneud diagnosis o salwch neu ei drin, neu
 - (ii) hybu neu ddiogelu iechyd y cyhoedd.

(10) 1984 p. 47.

(11) 2003 p. 41.